

offentlig har været nævnt baade i Blade og andetsteds, finder, at den her forelagte Forsvarsplan fjerner sig for langt fra Kommissionens Flertal til, at han har kunnet tiltræde den. Ministeriets øvrige Medlemmer, der alle staa samlede om Forslaget, have vel beklaget denne Uoverensstemmelse, men dog ikke fundet Grund til at bebrejde Landbrugsministeren noget i saa Henseende eller til at ønske hans Udtræden, idet man i øvrigt føler sig i fuld Overensstemmelse med ham angaaende den almindelige Politik og de foreliggende særlige Lovgivningsarbejder. Landbrugsministeren har selv erkendt, at en saadan almindelig politisk Samstemning var til Stede, og han har desuden ikke ønsket, at den rolige Overvejelse af Forslagene, som de efter Sagens Vigtighed have Krav paa, nu skulde paavirkes ved hans Udtræden af Regeringen.

Man har jo fra de Sider, hvor man er en Modstander saavel af mine som af Kommissionsflertallets Forslag villet fremstille Regeringsforslagene som et Brud med Venstres politiske Program, og det har man gjort, dels fordi de i Overensstemmelse med Kommissionens Flertal indeholdt en Stigning af de aarlige militære Udgifter foruden betydelige Beløb en Gang for alle, og dels fordi de indeholdt en Plan til Sikring af Københavns Landfront ved fremskudte Stillinger. Jeg maa bestemt tilbagevise denne Paastand, og jeg kan gøre det alene ved at henvise til de Forudsætninger, under hvilke Venstre lige saavel som alle andre Partier indtraadte i Forsvarskommissionen af 1902. Det var jo Meningen — og det udtaltes fra de forskelligste Sider indenfor Venstre —, at nu bragte man Forsvarssagen ud af det storpolitiske Favntag, hvori den i saa mange Aar ved Tidernes Ugunst og mest af alt gennem Provisoriepolitikken var kommen ind. Man bragte den ud deraf for at overgive den til rent saglig Behandling, og under denne skulde ingen være bunden ved Partiprogrammer og tidligere Udtalelser, men man skulde uafhængigt af alt dette søge den Ordning, som var bedst egnet til at bevare Landets Neutralitet. Det gjaldt alle herhen hørende Spørgsmaal, ogsaa Spørgsmaal som Opgang eller Nedgang i Militæruddgifterne, Københavns Søbefæstning, Københavns Sikring mod Landsiden, kort sagt alt uden Undtagelse. Den samme Forudsætning gælder endnu for os alle, og ikke mindst gælder den for Regeringen. Det kan dog ikke være saaledes at forstaa, at i det Øjeblik Forsvarskommissionen havde endt sit Ar-

bejde, saa traadte dens Flertals og dens forskellige Mindretals Betænkninger frem som nye Partidogmer, der uløseligt skulde binde Partier og Grupper her til visse bestemte Løsninger. Regeringen havde og har i denne Sag ingen anden Pligt mod de Partier, der støttede den, end at fortsætte i den Aand, som alle siden Kommissionens Nedsættelse have været enige om skulde være den raadende, og søge den Løsning, som efter dens selvstændige Undersøgelse af alle Forhold var bedst og forsvarligst, og, naar den mente at have fundet den, saa fremsætte sine Forslag i Overensstemmelse dermed. Derefter har Regeringen handlet, og jeg tror, at den har gjort Ret deri. Denne Sag er ikke en Partisag, men den er et sagligt Spørgsmaal, og paa Grund af Sagens uhyre Vigtighed for Landet og Folket, fordi det er en Sag, af hvis rette Løsning Landets og Folkets fortsatte Eksistens kan være afhængig, er det tillige en Samvittighedssag og det ikke mindst for dem, paa hvem det tungeste Ansvar for Sagens Løsning er lagt. Det, Venstre og hele Landet kan kræve af Regeringen, er ikke, at den inden Forelæggelsen af sine Forslag forsigtigt prøver sig frem, mærker, hvor langt Isen kan bære, hvor meget eller hvor lidt den kan faa sit Parti med til, men det er tværtimod, at den paa egen Risiko tager sit Ansvar og sætter de Hovedkrav frem, som den mener nødvendigvis maa opfyldes, hvis Landets Neutralitet skal kunne ventes anerkendt og i Nødsfald skal kunne værnes. Saaledes har Regeringen klart og aabent taget sit Standpunkt, og Rigsdagens Partier kunne frit tage deres, uden at nogen paa Forhaand er hverken halvt eller helt bunden. Men denne Fremgangsmaade var ogsaa afgjort den rigtigste derfor Vælgerne, og Vælgerne er det dog, som til syvende og sidst skulle afgøre denne Sag. De havde fremfor nogen Krav paa, at Regeringen talte rent ud af Posen til dem om, hvad den ansaa for det rette. Kun derved kunde der jo skabes den fornødne Klarhed over Stillingen, og det var ikke for tidligt, at det skete, nu, da vi kun have højst 3 Maanedre til Valget.

Men dernæst ønsker jeg at sige nogle Ord om det, man har kaldt „den nye Landbefæstning“. Nogle have brugt dette Udtryk i velvillig, andre i mindre velvillig Hensigt, men enten nu Meningen har været den ene eller den anden, er det i hvert Fald det bedste, at det, som her foreslaas, ikke kommer til at